

SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	22. XII 20 17. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-3/17-6
VEZA:	
EPA:	332 XXVI
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku Ivanu Brajoviću

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BIRAČKOM SPISKU**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore predlažemo da se zakon donese po skraćenom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju.

U Podgorici,
22. decembar 2017. godine

POSLANICI:

Marta Šćepanović,

Prof. dr Miodrag Vuković,

Dr Predrag Sekulić,

Genci Nimanbegu,

Miće Orlandić,

Željko Aprčević,

Miloš Nikolić,

Danijel Živković,

Jovanka Lalić,

Handwritten signatures of the members of the Assembly of Montenegro, corresponding to the list of names on the left. The signatures are written in black ink and are placed over horizontal lines that serve as guides for the names.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BIRAČKOM SPISKU

Član 1

U Zakonu o biračkom spisku („Službeni list CG”, br. 10/14 i 20/15) u članu 7 riječ „opšti” briše se.

Član 2

U članu 17 stav 4 riječi: „dostavi sve podatke” zamjenjuju se riječima: „dostavi numerički tabelarni prikaz podataka”.

Član 3

U članu 21 stav 2 mijenja se i glasi:

„Uvid u promjene iz stava 1 ovog člana podrazumijeva uvid u rješenja na osnovu kojih su nastale promjene u izvornim registrima.”.

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Informacioni sistem za vođenje biračkog spiska je zaštićen na način da se podaci iz biračkog spiska ne mogu kopirati niti štampati, već se može vršiti uvid u isti.

Parlamentarna stranka, podnosilac potvrđene izborne liste i nevladina organizacija kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlaštenje za praćenje izbora dužne su da odrede lica koja su ovlašćena i odgovorna za pristup informacionom sistemu u kojem se vodi birački spisak, i da o tome obavijeste Ministarstvo.”.

Dosadašnji stav 4 postaje stav 6.

Član 4

Član 22 briše se.

Član 5

U članu 24 stav 1 riječi: „Ministarstvo je dužno da ovlašćenom predstavniku parlamentarne stranke i potvrđene izborne liste” zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo je dužno da ovlašćenom predstavniku parlamentarne stranke, ovlašćenom predstavniku potvrđene izborne liste, i ovlašćenom predstavniku nevladine organizacije kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlaštenje za praćenje izbora”.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi.

„Ministarstvo je dužno da parlamentarnoj stranci omogući uvid u službenu dokumentaciju na osnovu koje se vrši promjena u biračkom spisku i u vremenu koje nije obuhvaćeno izbornom kampanjom.”.

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 6

Član 25 briše se.

Član 7

U članu 35 stav 1 tačka 23 mijenja se i glasi:

„23) odgovorno lice u Ministarstvu, ako ovlašćenim subjektima ne omogući uvid u birački spisak ili to ne učini u propisanom roku, kao i subjekti koji imaju pravo uvida u birački spisak ako ne odrede lica koja su ovlašćena i odgovorna za pristup informacionom sistemu u kojem se vodi birački spisak i o tome ne obavijeste Ministarstvo (član 21);”.

Tačka 25 briše se.

Član 8

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore” a primjenjivaće se od 1. februara 2018. godine.

Obrazloženje

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U Skupštini Crne Gore obrazovana je Radna grupa sa zadatkom da analizira primjenu izbornog zakonodavstva i na osnovu Konačnog izvještaja Posmatračke misije OSCE/ODIHR povodom održanih parlamentarnih izbora 16. oktobra 2016. godine, razmotri i predloži način implementacije preporuka iz navedenog izvještaja.

Članovi Radne grupe su, na početku svoga rada, razmotrili sve preporuke koje su sadržane u Konačnom izvještaju Posmatračke misije OSCE/ODIHR povodom održanih parlamentarnih izbora 16. oktobra 2016. godine. S tim u vezi, prepoznata je zakonska regulativa koju treba mijenjati, odnosno institucije koje su nadležne za njihovu implementaciju i u skladu sa tim usvojen je Akcioni plan za implementaciju navedenih preporuka.

U Konačnom izvještaju Posmatračke misije OSCE/ODIHR povodom održanih parlamentarnih izbora 16. oktobra 2016. godine, sadržana je i preporuka da u cilju obezbjeđivanja zaštite ličnih podataka, treba razmotriti formalno regulisanje procesa davanja pristupa elektronskoj bazi podataka glasača političkim strankama i predstavnicima civilnog društva i ograničavanje dostupnosti osjetljivih podataka. Izborni zakon i Zakon o biračkom spisku treba sprovoditi u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

S tim u vezi, članovi Radne grupe održali su konsultativni sastanak sa predstavnicima nadležnih institucija, odnosno Ministarstvom unutrašnjih poslova i Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, kako bi u razgovoru sa njima razmotrili navedenu preporuku i usaglasili na koji način je moguće istu i realizovati. Nakon rasprave sa predstavnicima ove dvije institucije, Radna grupa je utvrdila Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku. Prilikom izrade predloženih rješenja, Radna grupa je imala u vidu i navode sadržane u preporukama OEBS/ODIHR-a, između ostalog: „da dok s jedne strane

pristup biračkom spisku povećava transparentnost i povjerenje učesnika procesa, međunarodne obaveze nalažu da raspoloživost ličnih podataka obezbjeđuje zaštitu privatnosti“. S tim u vezi, kako je navedeno i u Međunarodnom sporazumu o građanskim i političkim pravima da: „ prikupljanje u čuvanje ličnih podataka na kompjuterima, u bazama podataka i drugim uređajima, bilo od strane državnih organa ili privatnih lica, mora biti regulisano zakonom. Država mora preduzeti efikasne mjere u cilju obezbjeđivanja da podaci koji se tiču ličnog , privatnog života, ne dospiju u ruke lica koja nijesu zakonski ovlašćena da ih dobiju , procesuiraju i koriste , i da se isti nikada ne koriste u svrhe koje nisu u skladu sa sporazumom.“

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1 predložena je izmjena u cilju terminološkog usklađivanja sa zakonom koji uređuje upravni postupak, na način da se umjesto termina “opšti upravni postupak” predlaže termin “upravni postupak”, u skladu sa novim Zakonom o upravnom postupku.

Članom 2 predloženo je dodatno preciziranje odredbe člana 17, kojim je uređeno objavljivanje podataka o promjenama nastalim u biračkom spisku.

Članom 3 se vrši izmjena člana 21 stava 2 na način da se omogućava vršenje uvida u rješenja na osnovu kojih su nastale promjene u izvornim registrima, a ne i u dokumentaciju na osnovu koje su te promjene izvršene. Navedeno rješenje zasniva se na činjenici da dokumentacija na osnovu koje su te promjene izvršene, a u koju se do sada mogao izvršiti uvid elektronskim putem, sadrži posebne kategorije ličnih podataka (medicinsku dokumentaciju, presude, rješenja o oduzimanju poslovne sposobnosti i dr.), pa bi zakonsko omogućavanje ovakvog pristupa navedenoj dokumentaciji, ugrozilo prava građana-pravo na zaštitu podataka o ličnosti, posebno kada su u pitanju zdravstveni podaci o oduzimanju poslovne sposobnosti itd.

Nadalje, u ovom članu su predložene dodatne odredbe kojima se ide u pravcu zaštite ličnih podataka, na način da se parlamentarnoj stranci, podnosiocu potvrđene izborne liste i nevladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlašćenje za praćenje izbora, omogući pristup informacionom sistemu, putem kompjuterske veze, koji sadrži podatke iz biračkog spiska, a koji je zaštićen na način da se podaci iz biračkog spiska ne mogu kopirati niti štampati već se može vršiti uvid u isti . Takođe, subjekti koji imaju pravo uvida u birački spisak, dužni su da odrede lica koja su ovlašćena i odgovorna

za pristup informacionom sistemu u kojem se vodi birački spisak i da o tome obavijeste Ministarstvo, što do sada nije bio slučaj.

Članom 4 predloženo je brisanje člana 22, koji je uređivao pravo na dostavljanje podataka. Predloženo rješenje je važno sa aspekta zaštite ličnih podataka, odnosno onemogućavanje kopiranja i umnožavanja biračkog spiska kao i dostavljanja istog na odgovarajućem mediju jer na taj način postoji ogromna mogućnost zloupotrebe. Dostavljanjem ili kopiranjem biračkog spiska postoji rizik od nekontrolisane distribucije istog licima koja nisu ovlašćena da ga posjeduju i koja bi podatke koje on sadrži mogli zloupotrijebiti. Predstavnici Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama su naglasili da su u postupcima nadzora, koje su sprovodili, utvrdili zloupotrebu podataka dobijenih iz biračkog spiska putem kopiranja, odnosno štampanja.

Članom 5 predloženo je, imajući u vidu značaj da pristup biračkom spisku povećava transparentnost i povjerenje učesnika izbornog procesa, predloženo je da se u članu 24, koji uređuje pravo na uvid u službenu dokumentaciju, proširi krug subjekata koji imaju pravo uvida u službenu dokumentaciju na osnovu koje se vrši promjena u biračkom spisku. Ovo pravo je, pored predstavnika parlamentarne stranke i potvrđene izborne liste prošireno i na predstavnike nevladinih organizacija, kojima je od strane nadležnog organa dato ovlašćenje za praćenje izbora.

Članom 6 predloženo je brisanje člana 25, koji uređuje pravo na dostavu podataka. Naime, ovaj član, kojim se omogućava parlamentarnoj stranci, podnosiocu potvrđene izborne liste i nevladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlašćenje za praćenje izbora, na njihov zahtjev, Ministarstvo dostavi podatke koji utiču na tačnost i ažurnost vođenja biračkog spiska, je u suprotnosti članom 2 stav 2 i članom 13 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Ovim odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisano je da se lični podaci ne mogu obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom.

Takođe, predstavnici Agencije, u razgovoru sa članovima Radne grupe, su podsjetili na analizu „Usklađenosti Zakona o biračkim spiskovima sa relevantnim zakonodavstvom EU i Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti“ koja je urađena od strane eksperata Tvining projekta IPA 2009, br. 09 IB JH 03 i kojim je izvršena provjera usklađenosti ovog zakona prvenstveno sa čl. 7, 8 i 14 Direktive 95/46/EZ i Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Provjerom su se otkrile neusklađenosti koje se odnose, prije svega na, dostavljanje podataka o biračima subjektima izbornog procesa. Analiza se odnosila na Zakon o biračkim spiskovima, koji je prestao da važi danom početka primjene važećeg zakona o biračkom spisku.

Predstavnici Agencije su konstatovali da važeći Zakon o biračkom spisku nije otklonio nepravilnosti na koje su ukazali experti Tvinig projekta IPA 2009, a koje se odnose na dostavljanje podatka iz biračkog spiska. Posebno su istakli, da bi se prihvatanjem predloženih rješenja datih u ovom mišljenju potpuno ispoštovao član 34 Zakona o biračkom spisku, a koji glasi: "Na prikupljanje, obradu i korišćenje podataka o biračima primjenjuju se propisi kojima se uređuju zaštita ličnih podataka i informaciona bezbjednost."

Članom 7 izmijenjene su kaznene odredbe u skladu sa predloženim izmjenama.

Članom 8 je propisano da će ovaj zakon stupiti na danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gorea primjenjivaće se od 1. februara 2018. godine.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Razlozi za donošenje zakona po skraćenom postupku zasnivaju se na neophodnosti implementacije preporuka iz Konačnog izvještaja Posmatračke misije OSCE/ODIHR povodom održanih parlamentarnih izbora 16. oktobra 2016. godine, što je ujedno bio i ključni zadatak Radne grupe koja je radila na pripremi Predloga zakona. Takođe, potreba da se zakon donese po skraćenom postupku zasniva se i na činjenici da predstoji raspisivanje izbora za Predsjednika Crne Gore i raspisivanje i održavanje izbora u više opština u Crnoj Gori.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.